

Δ'.

Συνοπτική έκθεσις

περὶ τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τοῦ Κέντρου Ἑρεύνης τῆς Ἱστορίας
τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου κατὰ τὸ ἔτος 1966

Πρὸς τὸν κ. Γενικὸν Γραμματέα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

Κύριε Γενικὲ Γραμματεῦ,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ὑμῖν συνοπτικὴν ἔκθεσιν περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ Κέντρου Ἑρεύνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου κατὰ τὸ λήγον ἔτος 1966.

Τὸ ἔτος 1966 ὑπῆρξε διὰ τὸ Κέντρον εὐτυχές, διότι ἐπληρώθη ἡ μία τῶν κενῶν θέσεων αὐτοῦ διὰ τοῦ διορισμοῦ ὡς συντάκτου τοῦ διδάκτορος τῆς Νομικῆς κ. Σπ. Τρωϊάνου. Ἐπειδὴ εὐχρηθῶμεν ὅτι συντόμως θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ πλήρωσις καὶ τῶν ὑπολοίπων τριῶν θέσεων συντακτῶν διὰ τὴν ἀποδοτικωτέραν λειτουργίαν τοῦ Κέντρου.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ Κέντρου κατὰ τὸ διαρροεῦσαν ἔτος περιεστράφησαν :

1ον. Εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ εφαρμοσθέντος κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν Δικαίου. Ἐμελετήθησαν καὶ ἀντεγράφησαν ἔγγραφα τῶν 17ου καὶ 18ου αἰώνων, ἰδίως δὲ τῶν νήσων, αἵτινες διασφύζουσι ἰκανὸν ἀριθμὸν ἀξιολόγων ἐγγράφων.

2ον. Ἀπεδελτιώθησαν ἀνέκδοτοι ἐκλεκταὶ γνωμοδοτήσεις ἐπιφανῶν νομικῶν τῆς Καποδιστριακῆς ἐποχῆς. Ἐπιμελῶς δὲ ἠρευνήθησαν ἀνέκδοτα ἔγγραφα, ἐπίσημα πρωτόκολλα Δημοσίων Ἀρχῶν καὶ δικαστικαὶ ἀποφάσεις, δι' ὧν ἐμφανίζεται τὸ δικαστικὸν ἔργον τῆς περιόδου ταύτης, ὅπερ παρουσιάζει ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον, δεδομένου ὅτι ἀποτελεῖ τὴν πρώτην προσπάθειαν πρὸς δημιουργίαν ἐννομονομένης Πολιτείας.

3ον. Ἡρξάτο ἡ ἀποδελτιώσις νομικοῦ ὕλικου περιεχομένου ἐν τοῖς φιλολογικοῖς μνημείοις τῶν Βυζαντινῶν, ἰδίᾳ δὲ χρονολογῶν καὶ ἱστορικῶν. Οὕτως ἀπεδελτιώθησαν ἔργα τῶν :

α) Ἀννης Κομνηνῆς [*Annae Comnenae porphyrogenitae Alexias (ex rec. Reifferscheidii)*, vol. I - II, Lipsiae 1884 (*Bibliotheca Scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana*)].

β) Ἰωάννου Κιννάμου [*Ioannis Cinnami Epitome (rec. Aug. Meineke)* Bonnae 1836 (*Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae*)].

γ) Νικηφόρου Βρυεννίου [*Nicephori Bryennii commentarii (rec. Aug. Meineke)* Bonnae 1836 (*Corpus Script. Hist. Byz.*)].

δ) Νικηφόρου Γρηγοῤᾰ [*Nicephori Gregorae Byzantina Historia (cura L. Schopeni)* Bonnae 1829 - 30, vol. I - II (*Corpus Script. Hist. Byz.*)].

4ον. Περαιτοῦται ἡ ἐκτύπωσις καὶ τοῦ 10ου τόμου τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Κέντρου Ἑρεύνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου.

Εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Κέντρου εἰσῆχθησαν 27 νέοι τόμοι ἐπιστημονικῶν ἔργων καὶ ἀνάτυπα μελετῶν.

Ἐπειδὴ μοι ἐπιτραπῆ, τέλος, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὑποβολῆς τῆς παρούσης συνοπτικῆς ἐκθέσεως νὰ προσθέσω ὅτι ἀναγκαῖα εἶναι ἡ ἀνάθεσις εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Κέντρου ἐρευνητικῶν

ἀποστολῶν, ἀναλόγων πρὸς τὰς εἰς τοὺς συντάκτας τῶν ἄλλων Κέντρων ἀνατιθεμένας. Τοιαῦται ἀποστολαὶ πρὸς συλλογὴν ὕλικου πηγῶν, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν βάσιν πάσης ἱστορικῆς συνθέσεως, εἶναι ἀπαραίτητοι, θὰ διευρύνωσι δὲ ἐποφελῶς τὴν ἐν τῷ Κέντρῳ συντελουμένην ἐργασίαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6ῃ Δεκεμβρίου 1966

Μετὰ σεβασμοῦ

Ὁ Διευθυντῆς

Μ. Τουρτόγλου

Ε΄.

Συνοπτικὸν σημεῖωμα

περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ Κέντρου Ἐρεύνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1966

1. Συμφώνως πρὸς τὸ ὑπὸ τῆς ἡμετέρας ὑπηρεσίας καταρτισθὲν πρόγραμμα μικροφωτογραφίσεως ξένων ἀρχεῖακῶν πηγῶν, ἰδίᾳ διπλωματικῶν, ἀναφερομένων εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ νεωτέρου ἑλληνισμοῦ :

α΄. Συνεχίσθη ἡ μικροφωτογράφησις τοῦ ἐν τῷ Public Record Office τοῦ Λονδίνου ἀποκειμένου ἀρχείου τοῦ Foreign Office. Ἐξ αὐτοῦ ἐμικροφωτογραφήθησαν 43 τόμοι (30.000 περίπου σελίδες) καλύπτοντες τὰ ἔτη 1829 - 1867 καὶ περιέχοντες ἀλληλογραφίαν τοῦ Foreign Office μετὰ τῆς ἐν Ἑλλάδι Βρετανικῆς Πρεσβείας καὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι βρετανικῶν προξενείων. Ἐτερον ὕλικόν παραγγελθὲν κατὰ τὸ 1966 καὶ ἤδη μικροφωτογραφηθὲν ἀναμένεται. Τὸ συγκεντρωθὲν ὕλικόν κατεγράφη εἰς τὸ βιβλίον μικροταινιῶν καὶ εὐρετηριάσθη κατὰ τόμον.

β΄. Συνεχίσθη ἡ λεπτομερὴς κατ' ἔγγραφον ἀποδελτίωσις τοῦ μικροφωτογραφουμένου ὕλικου τοῦ Foreign Office καὶ ἡ σύνταξις ἐπιτομῶν, αἵτινες προορίζονται ὅπως ἀποτελέσουν πολύτομον δημοσίευμα τῆς Ἀκαδημίας.

γ΄. Ἐμικροφωτογραφήθη ἐκ τοῦ Haus-, Hof- und Staatsarchiv τῆς Βιέννης ὕλικόν ἀνερχόμενον εἰς 25.000 περίπου σελίδας, ἧτοι : 28 φάκελοι, περιέχοντες κυρίως ἔγγραφα ἀναφερόμενα εἰς τὰς διαπραγματεύσεις τῶν ἐτῶν 1878 - 1881 διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἑλληνικῶν συνόρων, εἰς τὸν ἑλληνοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1897 καὶ εἰς τὸν Διεθνῆ Οἰκονομικὸν Ἐλεγχον, καὶ εἰς φάκελος τοῦ Αὐστριακοῦ Προξενείου Πειραιῶς - Ἀθηνῶν, περιέχον ἔγγραφα τῶν ἐτῶν 1827 - 1912, ἐπιστολὰς τοῦ Anton Prokesch - Osten καὶ τοῦ Προξένου Georg Gropius κλπ. Αἱ μικροταινίαι κατεγράφησαν εἰς τὸ οἰκεῖον βιβλίον καὶ εὐρετηριάσθησαν κατὰ φάκελον.

δ΄. Ἀπεστάλη εἰς Βιέννην κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον καὶ Αὐγούστον ὁ παρὰ τῷ Κ.Ε.Ι. Ν.Ε. ἀπεστασμένος καθηγητῆς κ. Γεώργιος Λάϊος πρὸς ἔρευναν τοῦ ἐν τῷ Haus-, Hof- und Staatsarchiv ἀποκειμένου ἀρχείου τῆς ἐν Ἀθήναις Αὐστριακῆς Πρεσβείας καὶ πρὸς ἐπισήμανσιν τῶν μικροφωτογραφητέων ἐγγράφων.

2. Συνεχίσθη ὁ καταρτισμὸς ἱστορικῆς βιβλιογραφίας περὶ τοῦ νεωτέρου ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τοῦ 1800 καὶ ἐξῆς διὰ συντάξεως δελτίων κατὰ συγγραφεῖς καὶ εὐρετηρίου ἀπὸ ἀπόψεως ὀνοματολογικῆς, πραγματολογικῆς καὶ χρονολογικῆς.

3. Συνεχίσθη ἡ ἀποδελτίωσις δημοσιευμάτων ἀφορῶντων εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ 1912 καὶ ἐξῆς ἱστορίαν τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Ἀντικῆς Θράκης.